

Kielteinen päätös Helsingin Sanomien tietopyyntöön

Helsingin Sanomat on pyytänyt 8.4.2024 kuntaan saapuneella sähköpostilla Nurmijärven kunnalta tietoa, onko tietty alaikäinen lapsi muuttanut kunnastamme Vantaalle ja tietoa, mikä oli hänen edellinen koulunsa.

Tietoja on ilmoitettu käytettävän journalistisessa tarkoituksessa.

Ratkaisuvallan peruste: Nurmijärven kunnan hallintosääntö 156 §

Päätös

Päätän, että pyydettyjä tietoja ei luovuteta pyytäjälle.

Perustelu

Lähtökohtaisesti oppilasrekisterin tieto on julkista siltä osin, kuin se koskee seikkaa, että onko oppilas ollut oppilaana tietyssä koulussa. Tyypillistä on, että koulut esimerkiksi luovuttavat medialle tietoja valmistuneista opiskelijoista, elleivät opiskelijat ole kieltäneet tietojensa luovuttamista. Esimerkiksi nimenomaista rekisteröidyn suostumusta ei ole katsottu edellyttävän ao. tiedon luovutukseen.

Julkisuuslaki antaa tässä tilanteessa kuitenkin viranomaiselle myös harkintavaltaa määritellä tieto salassa pidettäväksi. Salassapito tulee kuitenkin pohjautua lakiin perustuvaan valtuutukseen.

Asia johon tietopyyntö liittyy, herättää maassamme runsasta keskustelua ja sen vaikutukset esimerkiksi sosiaalisen median keskusteluissa ovat laajoja. Keskustelu on aggressiivista ja jyrkkää sekä varsin usein asiatonta ja omiaan heikentämään siihen mukaan vedettyjen yksityisyyttä, turvallisuutta ja kotirauhaa.

Perinteistä mediaa koskee alan eettinen normisto ja Julkisen Sanan Neuvoston valvonta, jolloin ylilyöntejä tapahtuu varsin harvoin. Tiedonvälitys on Suomessa pääosin asiallista. Julkaistu tieto kuitenkin ohjautuu keskustelupalstojen kautta maalittamaan yksittäisiä kohteita hyvinkin hyökkäävästi.

Sananvapaus, julkisuus ja toisaalta yksityisyys, yksityiselämän suoja, kotirauha sekä henki ja terveys ovat kaikki keskeisiä perusoikeuksia. Kun otetaan huomioon, että koulun velvollisuus on suojella oppilaitaan, katsoo Nurmijärven kunta, erityisesti riskin kohdistuessa alaikäisiin asiassa sivullisiin, että tiedon luovuttaminen tässä tapauksessa on erityistilanne, jossa se on oikeutettu kieltäytymään tietoa luovuttamasta.

Kotirauhan lisäksi on perustuslailla suojattuna julkisrauha. Yksi julkisrauhan soveltamisalue ovat koulut. Kunta katsoo turvaavansa myös julkisrauhaa tällä asiakirjojen luovuttamisen pääsäännöstä poikkeavalla päätöksellään.

Kunta toteaa, että kyseessä on sivullisten henkilöiden suoja Nurmijärven kunnassa mutta laajemminkin. Oleellista on, että tietopyyntöön liittyvään oppilaaseen yhdistyy julkisuudessa väite

häneen kohdistuvasta kiusaamisesta edellisessä koulussa. On mahdollista poissulkutekniikalla sulkea pois ne oppilaitokset, joissa tietopyynnössä tarkoitettu lapsi ei ole ollut oppilaana. Tällöin lopputuloksena on, että joko tiedon luovutuksella tai poissulkutekniikalla etsitty koulu oppilaineen leimataan julkisuudessa erittäin raskaasti, vaikka uutinen sinänsä olisi asianmukainen.

Korkein hallinto-oikeus on antanut äskettäin ennakkopäätöksen 2024:59, jossa on puntaroitu sivullisten henkilöiden oikeussuojaa. Siinä on annettu tärkeä merkitys tapauksen kannalta ulkopuolisten tahojen suojaamiseen ja heidän yksityisyyteensä. Vaikka ao. päätös käsittelee erityistä ja varsin ainutlaatuista oikeustapausta, on sen ennakkotapausarvo Nurmijärven kunnan käsityksen mukaan nimenomaan sivullisten yksityisyyden painottamisessa ja sivullisten oikeussuojan punninta siten soveltuu myös nyt käsillä olevaan tilanteeseen.

Päätöksen perusteet

Oleellisia lainkohtia päätöksessä:

Julkisuuslaki 22 § 1 mom, jonka mukaan ”Viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.”

Julkisuuslaki 32 § 1 mom 32 kohdassa tarkoitettut muut henkilökohtaiset olot

Perusopetuslaki 29 § ja 3a § Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön sekä lapsen edun ensisijaisuus

Perustuslaki 7 § Oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen

Perustuslaki 10 § Yksityiselämän suoja

Perustuslaki 22 § Perusoikeuksien turvaaminen

Lapsen oikeuksien sopimus, artikla 3

Allekirjoitus

Tiina Hirvonen
Sivistysjohtaja

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti Nurmijärven kunnan asianhallintajärjestelmässä.

Nähtävillä

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 23.4.2024

Jakelu

Helsingin Sanomat / Katja Kuokkanen

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelinnumero: 0295642069

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. Valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. Selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan, kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään.